

ישיבת בני"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, שבט תשפ"ה, פרשת בשלח, שבת שירה

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

בני עקיבא
ראש כל חינוך

ספק שהשנה וחצי האחרונות העבירו אותנו במצבים

ובמציאות שלא חלמנו עליהם. האם זה שלב נוסף שיתממש? אין לי ספק שכל המהלך הוא אלוקי ותפקידנו בעת הזו להתפלל לקב"ה שהימים, החודשים והשנים הקרובות יקדמו אותנו לשלום, לביטחון ולשלווה.

לבני הישיבה היקרים מאוד והוריהם שלום רב.

מה היה השבוע ומה יהיה בישיבתנו???

חרבות ברזל- מלחמת התקומה. בשבת שעברה שוחררו ב"ה 3 שבויים נוספים ובע"ה ישוחררו השבת 3 נוספים. ראש הממשלה בנימין נתניהו טס לפגישה חשובה עם נשיא ארה"ב דונלד טראמפ לפגישה חשובה על המשך התהליך. הבשורות שיצאו מהמפגש עם מנהיג המעצמה החזקה בעולם הפתיעו רבים ואפילו את ראש הממשלה עצמו. ההכרזה על פינויים של הערבים מעזה למדינות אחרות וחיסול השליטה הערבית ברצועת עזה, מטלטל את התפיסות הרווחות בעולם בהקשר לעימות המתמשך בין עם ישראל לערביי האזור. האם התוכנית תצליח?? כיצד תתבצע?? ספק אם יש למישהו תשובות. האם מדובר במנהיג שחשיבותו לעם ישראל הוא כמו כורש מלך פרס ששלח את היהודים לארץ ישראל ולבניית בית המקדש השני? האם יש סיכוי התממשות לתוכנית? ימים יגידו. אין

מסע ישראלי – כיתות י"א. השבוע בני כיתות י"א היו 3 ימים במסע ישראלי. הבנים עברו תחנות משמעותיות מאוד ושמעו שיחות מדהימות באזור עוטף עזה. הרב אריק ואנוכי הצטרפנו למסע ביום השני. הבנים סיפרו על היום הראשון בהתרגשות גדולה, והיום השני היה רווי בשיחות ואתרים משמעותיים לחיים. הבנים המשיכו בערב היום השני לגוש עציון ושם סיימו את המסע ביום השלישי באלון הבודד בגוש. **ברצוני לומר יישר כוח גדול לבנים על התנהגות מופתית, על הוקרת הטוב לישיבה על המסע, להודות מאוד**

לצוות הרמ"ם של כיתות י"א, למורות רחלי סוקלובר, מיכל וייס ומירה- המורה לאנגלית, על הצטרפותם ל-3 הימים, ובמיוחד ברצוני להודות לרב אוהד וקנין – רכז המחזור על הכנת המסע המדוגם, ההשקעה והתיקתוק של המסע. תודה רבה לכולכם על המסירות וההשקעה הרבה. אני כבר מחכה לחלק השני של המסע.

טיול סיום מחצית א'! כמדי שנה נצא אי"ה לטיול ישיבתי סמוך לסיום מחצית השנה. הטיול מתוכנן להתקיים ביום שלישי הקרוב. במהלך השנים טיילנו במקומות רבים – מצפון ועד דרום. **השנה נטייל עם בני כיתות ט' ו-י"ב באזור יישובי עוטף עזה,** באתר מסיבת "הנובה" וניפגש עם דמויות חשובות מההתיישבות. לטיול חשיבות רבה בהכרת המורשת, היסטוריה, חבלי מולדת ולגיבוש הכיתה והמחזור. אנחנו החלטנו השנה להוציא את הישיבה לאזור העוטף ובחצי היום השני לטייל בנחל שובה ולצפות בדרום אדום. בני כיתות ז' ו-ח' יתחילו את הטיול בשדרות ואופקים, יסיירו באתר ההנצחה בשדרות במשטרה, ובאופקים יעברו את מסלול הגבורה בשמחת תורה. הטיול בנחל שובה ברמת קושי נמוכה והם יתנהלו בשמחה ובאווירה טובה. התלמידים יקבלו מרק חם במסלול, ארוחת צהרים מפנקת ובע"ה יהיו הפתעות נוספות. **קיום הטיול מותנה בתנאי מזג האוויר.**

חלוקת תעודות מחצית א' תתקיים בע"ה ביום רביעי הקרוב. ביום רביעי אי"ה בשעות הבוקר נקיים סדרי ט"ו בשבט בכיתות. חלוקת תעודות מחצית א' והלימודים יסתיימו לאחר תפילת מנחה. (בסביבות השעה 13.45). **קיום הנטיעות מותנה בתנאי מזג האוויר.**

נטיעות ט"ו בשבט. ביום רביעי יצאו הבנים שפועלים בתנועת "עזרא" לטיול נטיעות עם הסניפים ו ביום חמישי יצאו הבנים שפועלים בסניפי בנ"ע לנטיעות ט"ו בשבט במסגרת התנועה. ביום רביעי נסיים את הלימודים בשעה 13.45 כאמור בהודעה הקודמת וביום חמישי נלמד עם הבנים שלא יוצאים לנטיעות בנ"ע בשעה 12.15.

קיום הנטיעות מותנה בתנאי מזג האוויר.

שבתות ישיבה. השבת **בני כיתות ח'** ישבתו ויקיימו סמינריון במדרשת רמות שפירא, **ובני ט'** ישבתו אי"ה בשבת פרשת יתרו בכפר הנוער תורה ומלאכה בישוב חרב לאת הסמוך לכפר הרוא"ה עם מדריכי "מדרשת ערך הדרך".

חידון התנ"ך המחוזי לקראת חידון התנ"ך העולמי. אנו שמחים מאוד לידע ששני בנינו היקרים – **התלמיד ישי האופטמן מכיתה ט'2 והתלמיד רביד גלבוע מכיתה י"ב** העפילו לחידון המחוזי בתנ"ך. אנו מאחלים לבנינו הצלחה רבה ובע"ה יגיעו לחידון העולמי. החידון המחוזי יתקיים אי"ה ביום שלישי הקרוב י"ג שבט ברחובות. **שאו ברכה והצלחה בכול.**

מקום ראשון באליפות הישיבות בכדורגל. **ב"ה הישיבה מצטיינת גם בכדורגל.....** נבחרת הישיבה בכדורגל סיימה במקום הראשון בליגת הישיבות בכדורגל לשנה"ל תשפ"ה. ביום שלישי זכינו לצפות במשחק מהמם של נבחרת הישיבה בכדורגל בקריית הספורט בגבעת וושינגטון. הבנים ניצחו את הישיבה התיכונית בקריית גת 2-0 וזכו בגביע. אנחנו מודים ושמחים מאוד בהישג זה.

פרשת בשלח

פרשת בשלח היא **הפרשה העיקרית** שעוסקת באמונת ה' עם ישראל רואים את ים סוף נקרע לשניים ומתחילים את השירה באופן ספונטאני, שיא האמונה עד כדי כך שחז"ל אומרים ש – "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה הנביא יחזקאל בן בוזי".

נשאלת השאלה – האם כדי להגיע לאמונה שלימה בבורא עולם צריכים רק להתפלל ולהשתדל בקיום המצוות, או שההשתדלות צריכה להיות בתפילה **ואחריה צריך גם לעשות,** שהאדם יתחיל לעשות מעשה יישומי לאחר תפילתו?? נראה לי שמפרשה זו ניתן להוכיח, שפעמים רבות אנו צריכים לעשות דברים בפועל, "לקפוץ למים" כדי שה' יתברך יראה שאנו בוטחים ומאמינים בו באמונה שלימה.

פעמים רבות אני אומר לתלמידים הטוענים את הטענה "איני יכול", **תנסה..... תעשה..... תשתדל.....תעשה את הצעד הראשון.....**ובעזרת ה' אתה תראה שתצליח.

ייתכן שהמקור להסתכלות זו היא בפרשתנו, כדי להצליח צריך להתחיל בעשייה.

אמונה והשתדלות בפרשת בשלח

הנושא המרכזי שבפרשה הוא ענין האמונה והביטחון, ונציין כאן ג' פרשיות – תחילת הפרשה, אמצעיותה וסופה.

בתחילת הפרשה ניצבים בני ישראל מול המצרים מחד ומול הים מאידך. וכנגד טענתם של ישראל אומר משה: **"אל תיראו... ה' ילחם לכם ואתם תחרישון"**. אך ה' יתב' אומר למשה: **"מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל וייסעו"**. וכבר שאלו המפרשים, כמו האור החיים הקדוש ועוד, ומה יעשו יהודים הנמצאים במצוקה, לא יתפללו לה'?! ועוד, מהו "וייסעו", לאן לנסוע, לתוך הים???

מפרש האור החיים הקדוש שבמקום שזקוקים לרחמים גדולים מלמעלה, ומדת הדין מקטרגת, א"א לשבת בחיבוק ידיים אלא צריכים לעשות פעולה כדי להגביר את הרחמים מלמעלה.

וזה יסוד חשוב ביהדות, שאף שבוטחים בה' שיציל ואפי' יעשה נס, מ"מ צריכים קודם-כול לפתוח פתח אפי' כחודו של מחט. היתערותא דלתתא. (השתדלות מלמטה = השתדלות של האדם עצמו), ועל כך אמר ה' למשה – **"מה תצעק אלי"**, כי אין די בתפילה לבד, יש צורך בעשייה, בגילוי נכונות למסירות נפש, ואכן כך עשו ישראל כשקפצו למים ונחשון בן עמינדב שקפץ ראשון, ואז, ורק אז לאחר הקפיצה למים נבקע הים.

וכך גם בפרשת המן. כתבו הרמב"ן ורבינו בחיי, שהתורה מלמדת אותנו בפרשה זו את עניין האמונה והביטחון, וכפי שהתורה אומרת, **"קח צנצנת אחת ותן שמה מלוא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת לדורותיכם"**, וכפי שמסופר במכילתא שכשישראל

התלוננו על מחסור בפרנסה, הוציא להם ירמיה צנצנת מן ואמר להם "הדור אתם ראו את דבר ה'". בזה ניתפרנסו אבותיכם, הרבה שלוחין למקום להכין מזון ליראיו.

5

ואף המן היה דורש פעולה, "לקטו ממנו איש לפי אוכלו", שאמנם המן ירד מן השמים אך היה צורך גם בפעולת האדם. וכמה צריך האדם להשתדל? דבר זה תלוי במדרגתו, כי הצדיקים נפל המן על פתח אוהליהם ולא היו זקוקים למאמץ רב, ואילו לצדיקים פחות נפל במרחק והיו צריכים להתאמץ יותר.

רואים כאן יסוד גדול !!!

גם כשירד מן מהשמיים, זקוקים למעשה של האדם עצמו. וזהו שנאמר בפ' עקב: "ויאכילך את המן... למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם". לא נאמר כי רק על מוצא פי ה' יחיה האדם ולא על הלחם, אלא לא על הלחם לבדו, שהצד הטבעי אף הוא נחוץ וחיוני, צריך להתפלל ואחר התפילה לעשות מעשה.

ומכאן לסוף הפרשה, פ' עמלק. "ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלקים בידי". תפילה לבד לא תועיל, אלא יש צורך במלחמה, מאידך, אין מלחמה ללא תפילה. וע"כ אמרה המשנה, שכאשר ישראל מסתכלים כלפי מעלה היו מנצחים. וכן דוד ויואב, שאמרו חז"ל שיואב ניצח במלחמות בזכות תורתו ותפילתו של דוד.

פעמים רבות הזכיר הרב צבי יהודה קוק זצ"ל – בנו של הראי"ה קוק, ראש ישיבת מרכז הרב, את הפירוש לפסוק "אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלקינו נזכיר", שבפשוטו יש הלומדים שהם ילחמו בטנקים ובמטוסים ואנו נאמר

תהילים או נלמד תורה והניצחון בוא יבואו. אך באמת אין זו הכוונה, אלא שאף אנו נזקקים לרכב וסוסים, אלא שאנו יודעים וצריכים להזכיר את שם ה' על הרכב והסוסים.

כדברים האלו כתב גם הר"ן בדרשותיו, עה"פ "ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, וזכרת את ה' אלקיך, כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל". לא כתבה התורה כי ה' הוא העושה לך את החיל, אלא את החיל אנו עושים, רק יש לזכור כי הוא הנותן לנו כוח לעשות חיל.

הרב עמיחי גורדין חיבר משל שממחיש את העניין :

"הקומה הראשונה כבר בווערת", זעק אליו השכן, "מהר והמלט". היהודי הבוטח הרים את עיניו מספר התהילים. "אני לא צריך להימלט" אמר ברוגע לשכן הלחוך, "אני בוטח בה' שיעזור לי". השכן הניד את ראשו בחוסר אמון, ונמלט במהירות.

האש המשיכה להתפשט. אנשים מבוהלים ולחוצים נמלטו לכל עבר. רק היהודי הבוטח ישב בשלום

כששפתיו ממלמלות במתיקות ובנחת את זמירותיו של דוד המלך. את שלוותו של היהודי הבוטח הפרו דפיקות עזות שנשמעו על החלון. "תן לי יד ונצא מכאן", צעק כבאי חבוש קסדה, "מהר! עוד מעט האש תגיע!". היהודי סירב. הוא הודה לכבאי בחום, הביט למעלה והעיר, "אני לא דואג הוא יעזור לי".

העשן אפף את כל הבית, היהודי לא הצליח להמשיך ולקרוא. הוא סגר בעדינות את ספר התהילים נשק לו והניח אותו על השולחן. לפתע נשמע רעש אדיר, היהודי הביט לשמים וראה מסוק חג מעליו. "תחזיק בחבל", צעקו אליו ברמקול, "תחזיק בחבל". היהודי נופף בשלילה לטייס המסוק, תוך שהוא מצביע לשמים. "הוא השתגע", אמר הטייס, "מה הוא רוצה מהשמיים". הטייס המשיך לחוג עוד דקות ספורות מעל הבניין עד שראה את האש הענקית מכלה את כל הבניין.

כשהיהודי הבוטח הגיע לשמים הוא היה מאוכזב. "למה לא עזרת לי?", הוא פנה אל הבורא, "אני בטחתי בך ואתה הפקרת אותי!". "לא הפקרת אותך", השיב לו הבורא, "שלחתי את השכן שיציל אותך ולא נעתרת, שלחתי את הכבאי וגם אז סירבת, אפילו למסוק ששלחתי, השבת בשלילה. אני לא הפקרת אותך, אתה הפקרת את עצמך!".

בניי היקרים מאוד והוריהם – זהו מסר חשוב לחיים.

תפקידנו – לשלב את העשייה עם התפילה, ואז ה' יתב' יעזור לנו. עניין זה נכון בכל התחומים, בכל המצבים שהאדם ניתקל בקושי הוא צריך לעשות השתדלות גדולה לצאת מהתסבוכת ויחד עם הניסיון המעשי צריך לשפוך את תפילותינו ובקשותינו מבורא עולם שיעזור לנו ובע"ה ה' יתב' עוזר לכולנו.

שבת שלום ומבורך

בשורות טובות וברכה והצלחה לחיילי צה"ל,
לפצועים ולחטופים

אוהבכם ומוקירכם מאוד

שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

